

Global Research: Európa má nepriateľov vnútri, nepriateľov mimo

- CZ24 News | 25. ledna 2023

EU: Vnútorná rovnováha Európskej únie sa výrazne mení v dôsledku zástupnej vojny USA s Ruskom na Ukrajine. Krajiny, ktoré sú blízkymi susedmi zóny konfliktu - krajiny východnej Európy a pobaltské štáty - majú väčší zmysel pre zapojenie sa do konfliktu v porovnaní s krajinami starej Európy. Títo noví Európania majú za sebou ťažkú históriu, ktorá ich stavia na vyslovene „protiruskú“ trajektóriu.

Ich manichejské obavy z Ruska ich priviedli bližšie k USA a Británii po Brexite než k ich prirodzeným spojencom v západnej Európe. Poľsko, najmocnejší celok Novej Európy, masívne investuje do obrany, čo ho môže katapultovať ako vedúcu vojenskú mocnosť v Európe.

V roku 2022 **Poľsko** uzavrelo s Južnou Kóreou obrovskú zmluvu na nákup zbraní: ťažké bojové tanky (štyrikrát viac ako Francúzsko), delostrelectvo, stíhačky za 15 miliárd eur. Varšava tiež minulý mesiac podpísala zmluvu na nákup dvoch pozorovacích satelitov z Francúzska za 500 miliónov eur. Poľsko je odhodlané byť v európskych záležitostiach stále dôslednejšie.

Na druhej strane, pre Nemecko, európsku veľmoc, je vojna obzvlášť citlivou témou a je dohnaná určitým neustálym spochybňovaním samej seba. Nemecké nacistické dedičstvo, jeho zvolená závislosť na ruskom plyne a neochota dodať Ukrajine prvé zbrane ho dnes priviedli do agónie v súvislosti s otázkou dodávok ťažkých tankov.

Nemecko sa však okamžite chopilo ruskej špeciálnej vojenskej operácie na Ukrajine a 27. februára oznámilo prudký nárast svojich vojenských výdavkov na viac ako 2 % svojho ekonomického výkonu v jednej zo série politických zmien. Vláda kancelára Olafa Scholza sa rozhodla zo svojho rozpočtu na rok 2022 dodať 100 miliárd eur na vojenské investície. (Celý nemecký obranný rozpočet na porovnanie bol v roku 2021 47 miliárd eur.)

Aby nezostal pozadu, prezident **Emmanuel Macron** v júni povedal, že ruská operácia na Ukrajine poslala Francúzsko do „vojnovnej ekonomiky“, ktorá podľa neho potrvá dlho. Cez víkend oznámil, že požiada parlament, aby schválil nový rozpočet vo výške 400 miliárd eur na obdobie rokov 2024-2030, z 295 miliárd eur na roky 2019-2025.

Nový rozpočet je určený na modernizáciu francúzskej armády tvárou v tvár mnohým potenciálnym novým hrozbám, povedal Macron v piatok a dodal: „Po oprave ozbrojených síl ich transformujeme. Musíme to robiť lepšie a robiť to inak.“

Geopolitické zemetrasenie na Ukrajine vyvolalo otrasy v celej Európe a každá krajina hodnotí svoju pozíciu a úlohu.

Hoci žiadna krajina nespochybňuje svoj európsky záväzok, je tu hmatateľný pocit dezorientácie. Scholz v eseji pred dvoma mesiacmi v časopise Foreign Affairs napísal, že nastal čas na *Zeitenwende* alebo historický „bod obratu“ o prevzatí zodpovednosti Nemeckom.

V piatok opäť Macron a španielsky premiér Pedro Sanchez podpísali novú zmluvu o spoločnej spolupráci, ktorá je opísaná ako [historická zmluva o priateľstve](#) na dosiahnutie spoločných

strategických cieľov. Rozhodli sa zastaviť napätie okolo navrhovaného plynovodu MidCat cez Pyreneje (ktorý Francúzsko zablokovalo z ekologických dôvodov).

Obe krajiny však majú rôzne motivácie. Francúzsko možno podporuje európsku podporu, keď sa pripravuje na spor s USA o dotácie v miliardách dolárov pre americké spoločnosti v rámci zákona prezidenta Joea Bidena o znižovaní inflácie, ktorého cieľom je financovať zelený prechod. A Španielsko má pravdepodobne za cieľ stať sa výraznejším hráčom v jadre európskej moci a odhaduje, že pomôže užšie spojenectvo s Francúzskom.

Macron však do nedele oslavuje 60. výročie [francúzsko-nemeckého zmierenia z roku 1961](#) na summite v Paríži so Scholzom, spojeným so spoločnou Radou ministrov, so zameraním na opätovné získanie elánu na osi Paríž – Berlín, ktorá bývala predsedáť EÚ až do vypuknutia konfliktu na Ukrajine. Či sa dá tento chvastún získať späť, sa uvidí.

Francúzsko a Nemecko neboli na túto vojnu na Ukrajine pripravené, zatiaľ čo krajiny východného frontu boli voči Moskve ostražitejšie a okamžite vnímali stávk. Politické náklady na tento nesúlad zatiaľ nie sú vyčísliteľné. Medzitým sa pomer síl v Európe zmenil a nie je jasné, či sa Francúzsku a Nemecku podarí [vytvoriť novú rovnováhu](#) .

V súčasnosti je Scholz pod čoraz väčším tlakom spojencov, aby poslal bojové tanky Leopard nemeckej výroby na Ukrajinu, alebo aby umožnil iným krajinám reexport z vlastných zásob. USA vedú túto pantomímu zozadu.

Washington je odhodlaný položiť posledné klince do rakvy nemecko-ruského zblíženia a narušiť oživenie francúzsko-nemeckej osi, aby spoločne riešili európsku odpoveď na Bidenov predátorský dotačný zákon a zmapovali cesty na ochranu európskeho priemyslu.

Ekonomické stávky sú veľmi vysoké, keďže vďaka dotáciám USA je pravdepodobná migrácia európskeho priemyslu do Ameriky.

Francúzsko a Nemecko sú hlboko skeptické, že Washington urobí zmysluplné zmeny v pláne zelených investícií. Ide o „ideál Európy, ktorá je zjednotená a plne kontroluje svoj osud“, ako povedal Macron na dnešnom ceremonáli na parížskej Sorbonne so Scholzom po svojom boku. Scholz na oplátku povedal: „Dnes sa bok po boku snažíme posilniť suverenitu Európy.“ Potvrdili *amitié indestructible* (nezničiteľné priateľstvo).

V skutočnosti sa Poľsko presne dnes rozhodlo vycvičiť svoje zbrane na Nemecko, zatiaľ čo Macron a Scholz oslavovali 60 rokov Elyzejskej zmluvy v Paríži, aby podporili svoje spojenectvo dňom ceremónií a rozhovorov o bezpečnosti Európy, energetike a iných výzvach.

Poľský premiér Morawiecki vtrhol do Scholza mimoriadne drsným jazykom a vyhrážal sa vybudovaním „menšej koalície“ európskych krajín, ak Nemecko nebude súhlasiť s presunom tankov Leopard 2. Morawiecki zahrml: „Ukrajina a Európa vyhrajú túto vojnu – s Nemeckom alebo bez neho.“

Obvinil Scholza, že „nevyužíva potenciál nemeckého štátu“ a že podkopáva alebo sabotuje „akcie iných krajín“. Morawiecki [zúril v nekontrolovateľnom hneve](#) : „Oni (nemeckí politici) dúfali, že zastavia ruského medveďa veľkorysými zmluvami. Táto politika ich priviedla na mizinu a Nemecko si dodnes len ťažko priznáva svoju chybu. Wandel durch Handel sa stal synonymom epochálneho

omylu.“

Do prvého výročia ruskej operácie na Ukrajine zostáva ešte 36 hodín. Vojna sa však preniesla aj do Európy. Ako Rusko neustále získava vojenskú prevahu a USA a NATO prenasleduje príznak porážky, Poľsko začína byť šialené. Blíži sa bod zlomu, aby mohla získať späť svoje „stratené územie“ na západnej Ukrajine, ak a keď sa táto krajina zrúti – hoci Stalin odškodnil Poľsko za viac ako 40 000 štvorcových míľ východonemeckých pozemkov.

Je nepravdepodobné, že by Európa bola stranou poľského revanšizmu, najmä Nemecko. Tieto rozsiahle politické manévry možno považovať za pokus prispôbiť sa novému svetu vojny a možno aj pripraviť Európu na ten, ktorý príde potom.

AUTOR: M. K. Bhadrakumar

Překlad: SKS